

POZNEJ POZNAŃ

Cesta do Polska byla spontánní a v podstatě ušita horkou jehlou. O to větší byla překvapení, která nám během týdne tato vycházející evropská hvězda nabídla.

Hned za hranicemi nás čekala naprosto perfektní dálnice, na které jsme si připadali spíš jako v bohatých Emirátech než jako v zemi, která stále nese lehce pejorativní přívlastek východoevropská. Pravdou je, že odbočovat na menší silnice se zde příliš nedoporučuje, ale to je zřejmě jediná lehká výtku. Na adresu Polska vás čeká spousta chvály a superlativ.

Polská dálniční síť prošla v posledních dvaceti letech výraznou modernizací a expanzí,

← Povedené muraly najdeme na několika místech města.

proto je dobré tyto silnice co nejvíce využít. My vybrali E65 Lubawka, následně E40 a odbočku na Wrocław a následně jsme jeli po E261 až skoro do Poznaň. První noc na polském území trávíme pár kilometrů jižně od města u nádraží Puszczykowo. Malebná historická nádražní budova a přilehlý Wielkopolski Park Narodowy nám vnuknou myšlenku k naplánování prvního výletu. Jako vždy vezeme svá kola, jelikož splňují naši představu o ideálním poznávání neznámých krajů.

Vybíráme strategicky položený kemp Malta u stejnojmenného jezera. Vlastně se nejedná o přírodní jezero, ale vodní dílo určené pro sportovní a rekreační využití. Podstatné však je, že leží v bezprostřední blízkosti centra Poznaň, a tudíž je skvělým výchozím bodem. Na atraktivitu mu též přidává Aquapark Termy Maltańskie, jež máte také na dosah ruky. Tento vodní svět je největší rekreačním a sportovním komplexem v Polsku, který

využívá přírodní geotermální vodu. Samotný kemp pravděpodobně již pár dekád pamatuje, ale je prorostlý bujnou vegetací, udržovaný a především vzorně čistý. Jednotlivá stání odděluje živý plot, tudíž máme dostatek soukromí, i když k našemu překvapení je již koncem dubna obsazenost poměrně vysoká. Sprchy a toalety jsou prostorné, kuchyňka menší, ale hlavně vše v průběhu celého pobytu perfektně uklizené. Stručně řečeno, na nic si zde nehrají a plní spolehlivě určenou funkci.

Wielkopolski Park Narodowy

Návštěva nedalekého národního parku se hodí hned na první den. Náš cíl se nachází v těsné blízkosti města. Byl vyhlášen v roce 1957 a rozkládá se na ploše 7 584 hektarů, přičemž ochranné pásmo pokrývá dalších 7 256 hektarů. Park je známý svými postglaciálními formami krajiny, jako jsou eskery, bludné balvany a ledovcové brázdy, které jsou vyplněny vodou a tvoří 11 jezer. Hned po prvních kilometrech městskou zástavbou se naše tváře rozzářily širokým úsměvem. Takovou cyklistickou infrastrukturu by našinec očekával snad ve Skandinávii či Nizozemí, ale tady? Vyznačená stezka, na které se nepletou chodci, jelikož mají svůj velkoryse

↑ Hnězdo je významné město.

← Socha Starego Marycha má za sebou zajímavý příběh.

pojatý chodník, červené přejezdy silnic, kde mají pěší a cyklisté absolutní přednost před motoristy. To vše zasazené do jarní zeleně v urbanisticky zdařilé zástavbě. První dojem byl opravdu famózní.

Nadjezdem jsme překřížili dálnici A2 spojující Varšavu s Berlínem a po krátkém průjezdu čtvrtí Stary Luboń jsme definitivně zmizeli v příměstské zeleni táhnoucí se podél řeky Warta. Zleva se ozývalo vodní ptactvo, po pravé ruce jsme míjeli nádherné vzrostlé borovice. Z lesa vyjíždíme do vesničky Puszczykowo, kde jsme trávili předešlou noc. Vlakovou zastávku volíme jako bod, ze kterého se později vrátíme do města. „Vystoupali“ jsme přes přilehlou Mosinu ležící 90 metrů nad mořem na vrchol Osowa Góra s kótou 131 metrů. Obkroužili jsme jezírko Glinianki, udělali pár fotek a pustili se z „kopce“ zpět k nádraží. Příměstské vlaky zde mají krátké intervaly, a tak jsem si sotva stihl prohlédnout interiér přilehlého kostela a na zastávce dobrzdlovala červená střela připomínající francouzské TGV.

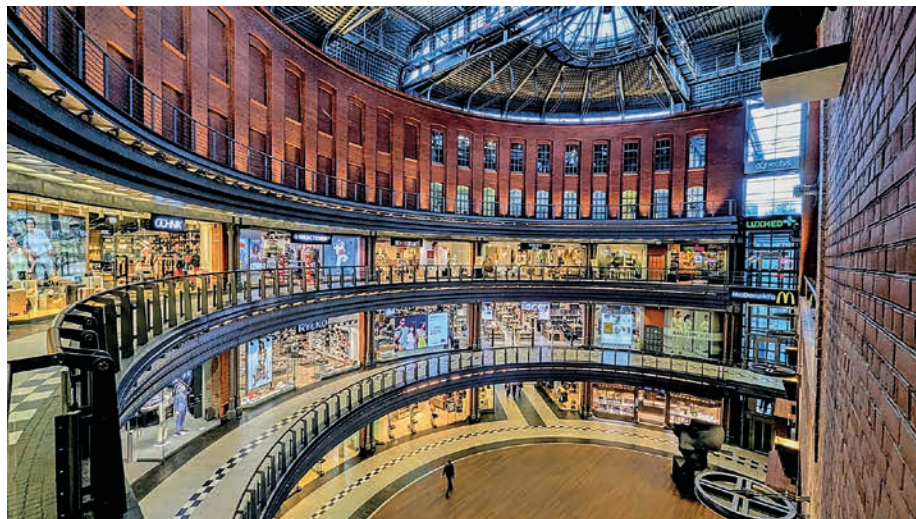
↑ Hlavní náměstí Stary Rynek s monumentální radnicí

→ Pivovar přebudovaný na obchodní centrum

Dveře se otevírají v úrovni nástupiště a my lehkým krokem vstoupíme na palubu. Dveře se zavřou a souprava se téměř neslyšně rozjede. Průvodčí nám s úsměvem prodává jízdenky. Včetně kol vychází necelých dvacet kilometrů do centra Poznaň pro dvě osoby na 200 Kč.

Hnězdno, kolébka polské státnosti

Na druhý den připadl nejdelší výlet do 60 kilometrů vzdáleného města Hnězdno. Náš základní tábor se nacházel na východním okraji Poznaň, tudíž jsme rovnou po výjezdu z kempu zmizeli na lesní cestu a libovali si mezi šťavnatou zelení jarních buků a dubů. Cyklostezka zbudovaná podél silnice nám dopřála pocit bezpečí a my v klidu obdivovali, s jakým vkusem a střídmostí se staví nové rodinné domy v širším okruhu Poznaň. Když bylo těsně před polednem a my

diskutovali o zastávce k doplnění energie, jako v pohádce se objevila v Biskupicích lákavě vyhlížející pekárna Pod Strzecha s předzahrádkou, strážena v moderním stylu dřevo, sklo, kov.

Povzbuzeni kofeinem jsme se opřeli pořádně do pedálů a za další zastávku vytýčili až Welkopolski Park Etnograficzny w Dziekanowicach. Volně přeloženo „Skanzen lidové architektury v Dziekanowicích“.

Vzorně upravená osada působila malebným dojmem. Na šedesát původních domků od malé skromné chaloupky po krásný kostel sem bylo převezeno z různých oblastí Velkopolského vojvodství a tvoří ucelený komplex, který vás vtáhne do časů na přelomu 18. a 19. století. Vše upravené, v interiérech bohatá expozice dobového zařízení.

Přesouváme se do dva kilometry vzdáleného Muzea Pierwszych Piastów na Lednicy.

← Polské dálnice jsou moderní a velkorysé.

po 2. světové válce. Její návštěva nás ideálně naladila k hlubšímu poznávání polské historie, tudíž naše další kroky nemohly mířit jinam než do nedalekého muzea Brama Poznania. U vstupu obdržíme audioprůvodce v češtině a nic nebrání „ponoru“ do zábavně pojaté interaktivní expozice.

Muzeum bylo otevřeno v roce 2014 a od té doby se etablovalo jako jedno z nejzajímavějších míst pro návštěvníky města. Zaměřuje se na historii nejstarší části osídlení a její

HNED ZA HRANICEMI NÁS ČEKALA NAPROSTO PERFEKTNÍ DÁLNIČE, NA KTERÉ JSME SI PŘIPADALI JAKO V BOHATÝCH EMIRÁTECH.

Podstatná část expozice se zde nachází na ostrově Lednicki, kam přepravuje návštěvníky přívoz. Po časových údajích získaných v informačním centru jsme posmutněli. Potřebné časové okno nám do plánovaného odjezdu zpátečním vlakem nezbyvá. Nicméně vždy je dobré, aby zbylo něco, co láká k další návštěvě. Mezi žlutými lány řepky a zelenými plochami mladého obilí ukrájeme poslední kilometry do cíle naší výjizdky.

Hnězdno je historické sídlo, které hrálo klíčovou roli v dějinách polského státu. Je považováno za kolébku polské státnosti. Archeologické nálezy naznačují osídlení oblasti již od 8. století. Bylo sídlem polských knížat a po přijetí křesťanství Měškem I. v roce 966 se stalo duchovním centrem Polska. Byly zde uloženy ostatky svatého Vojtěcha známého též jako Adalbert z Prahy. Nesmíme opomenout monumentální baziliku Nanebevzetí Panny Marie, která však byla v době našeho příjezdu okupována svačebním obřadem. Polská železnice si opět vysloužila jedničku s hvězdičkou. Přestože se již nejednalo o příměstský vlak, nebyla pro přepravu kol nutná žádná rezervace či jiná komplikace. Do setmění jsme byli opět v Poznani a mířili do kempu s pocitem skvěle stráveného času.

Poznaň turistická

Následující den měníme cyklistické tretry za pohodlnou vycházkovou obuv a vyrážíme do centra Poznane. Je zde rozhodně co objevovat. První snad povinnou zastávkou

je katedrála svatého Petra a Pavla. Jedná se o nejstarší katedrálu v Polsku a jedno z nejvýznamnějších míst polské historie a identity. Nachází se na ostrově Tumski v historickém srdci Poznane a je považována za kolébku polského křesťanství. Původní katedrála byla založena v roce 968, brzy po křtu prvního historicky doloženého polského panovníka, knížete Měška I. Ten přijal křest prostřednictvím české princezny Doubravky Přemyslovny, která se za něj provdala. Tento akt měl klíčový význam. Nejenže začlenil Polsko do křesťanské Evropy, ale právě česká misie a vliv z Prahy se staly zásadními pro christianizaci a vznik prvních polských diecézí. Stavba prošla mnoha přestavbami od románské, přes gotickou, barokní až po současnou novogotickou podobu, kterou získala

roli v počátcích polského státu. Expozice je rozdělena do čtyř tematických místností: Gród – počátky osídlení a vývoj hradiště, Woda – křest Polska a jeho duchovní kořeny, Złoto – rozvoj města v období renesance až po 19. století a Witraz – moderní historie a současnost.

Obohacení spoustou informací potřebujeme trochu odlehčit našemu soustředění, tudíž si míříme „lehce“ osladit život. Na hlavním náměstí s přeléhavým názvem Stary Rynek zajdeme do vyhlášené kavárny na „rogale świętomarcińskie“ (svatomartinské rohlíčky). Jde o tradiční sladké pečivo, které je hluboce spjato s identitou města. Jde o máslové croissanty s bohatou náplní z bílého máku, ořechů a sušeného ovoce, které mají

↑ Vlaky fungují skvěle a za rozumné ceny.

chráněné označení původu v rámci EU. Jejich tradice sahá až do 19. století, ale zřejmě vznikla ještě dříve, kdy se podobné pečivo peklo na počest svatého Martina. Ten podle legendy přijel na bílém koni do Poznaň, aby pomohl chudým. Když jeho kůň klopytl, zanechal ve sněhu podkovu. Jeden pekař to viděl a inspiroval se k vytvoření rohlíku ve tvaru podkovy – symbolu dobročinnosti a pomoci. Moderní forma příběhu se zrodila v roce 1891, kdy poznaňský cukrář Józef Melzer inspirován původní legendou a výzvou místního faráře začal péct rohlíky, které se rozdávaly chudým na svátek sv. Martina. Tato tradice přežila i komunistické období díky spolupráci pekařských cechů a dnes o ni pečují více než sto certifikovaných pekárů v regionu. Toto kaloricky vydatné pečivo smí totiž od roku 2008 vyrábět pouze certifikovaní pekaři, kteří dodržují přesnou recepturu. Na svátek sv. Martina 11. listopadu se v Poznani a okolí sní více než milion těchto rohlíčků.

Jdeme se podívat na sochu Starego Marycha stojící v srdci Poznaň na rušné ulici Półwiejska. Stary Marych je jedním z nejoblíbenějších a nejcharakterističtějších symbolů místní kultury. Jde o fiktivní postavu, která vznikla v roce 1883 v rozhlasovém pořadu. Postava mluvila v typickém poznaňském dialektu a stala se symbolem místního humoru a životního stylu. V roce 2001 byl v centru města odhalen tento bronzový pomník. Dalším sochařským dílem, které si zaslouží naši pozornost, je Golem od českého umělce Davida Černého. Je významným příkladem propojení české kultury s polským veřejným prostorem.

Park Cytadela

Naše kroky dále směřují do parku, který leží na místě bývalé vojenské pevnosti Fort

Winiary. Ta byla postavena v letech 1828–1839 jako součást pruského systému pevností. Po druhé světové válce byly některé části zničeny a následně v letech 1962–1970 byla na tomto historicky významném místě vytvořena veřejná zeleň. V roce 1992 byl park přejmenován na Park Cytadela. Dnes je zapsán na seznamu polských národních památek. Najdete v něm instalaci od Magdaleny Abakanowicz, která se skládá z 112 antropomorfních soch představujících lidskou rozmanitost a její místo v moderním světě. Je zde také vojenské muzeum s rozsáhlou sbírkou zbraní, vojenské techniky a exponátů z období druhé světové války, nebo muzeum Armii Poznań věnované historii armády a vojenským tradicím regionu.

Park Cytadela je ideálním místem pro ty, kteří hledají kombinaci historie, umění a přírody. Je vhodný pro rodiny s dětmi, milovníky historie, umění a přírody, stejně jako pro ty, kteří si chtějí jen užít klidné chvíle v zeleném prostředí.

Hipsterská čtvrť Jezyce

Krásné fasády starých činžáků připomínají pražské Vinohrady a snad každou uličku zdobí několik nápaditých kaváren či restaurací. V osazenstvu převládá studentský věk a dle zevnějšku tipujeme spíš na budoucí umělce či filozofy, než na lékaře nebo inženýry. My jsme si v útulném prostředí podnikli Po Swojemu pochutnali a zjistili, že nás Polsko překvapuje nejen excelentní infrastrukturou, ale též skvělou úrovní služeb.

Rodinný ráj Olandia

Po městské turistice jsme chtěli ochutnat také něco z polského venkova. Pár desítek

↑ Camping Malta můžeme rozhodně doporučit.

↓ Katedrála svatého Petra a Pavla na ostrově Tumski

kilometrů západně od Poznaň se nachází lokalita označovaná jako „Země sta jezer“. Takto zajímavou část Polska si nemůžeme nechat uniknout, když při návratu přes Drážďany je v podstatě cestou. Kemp se zde nabízí v zámeckém areálu na břehu jezera Kuchenne, což zní též lákavě, takže neváháme a ze silnice č. 24 odbočujeme na vesničku Prusim. V prvním okamžiku je jasné, co tvoří její dominantu. Komplex bývalého zámku Olandia je citlivě zrekonstruován na rekreační rezort a poskytuje nejen kvalitní ubytování a stravování. Na recepci dostáváme vyčerpávající informace o možnostech relaxace ve zdejších krytých bazénu či částečně vsazeném do staré stodoly, včetně wellness, sauny a parní komory. Hosté si mohou dopřát též tělové či obličejové lázeňské procedury. Doporučení se týká rovněž zdejší restaurace s nabídkou lokálních specialit. Karavanům je určena loučka přímo na břehu jezera.

Nejprve se chystáme do sedel, prozkoumat přilehlé okolí. Vydáváme se na kratší výjiždku, kde si za cíl stanovujeme městečko Sieraków. Jsme na venkově, takže cyklotrasy už netvoří vymazané asfaltové pruhy, nýbrž stinné lesní cesty. Spojnice mezi menšími a většími jezery se ladně pohupují krajinou a jsou přesně tím, co jsme po několika dnech v městské zástavbě potřebovali. Tu a tam opouštíme příkrov lesa. Mezi poli, na nichž se střídají odstíny zelené se sytě žlutou barvou, celkem lehce polykáme kilometry. Občas nás zpomalí úseky s měkčím podložím jemného písku, naštěstí však sedláme horská kola s širším obutím. Cílové městečko nás potěšilo nejen honosným kostelem Nejsvětější Pany Marie. Město je totiž s naší vlastí spojené přes historii gymnázia, které zde v roce 1649 založil Krzysztof Opaliński. Je doloženo, že na učebních osnovách se podílel učitel českobratrské školy Jan Ámos Komenský. Nachází se

← Služby jsou v Polsku na vysoké úrovni.

↓ Vyhlášené Rogale (svatomartinské rohlíčky)

zde také nejstarší hřebčín na území Polska. Relax v sauně vkusně vsazené do prostředí historické budovy nás příjemně osvěžil a obnovil energii odevzdanou v písčných pasážích. Gurmánský zážitek nad polévkou dvou barev a grilovanými játry pak pozvedl hodnocení resortu na příčku nejvyšší.

Shrnutí asi nikoho nepřekvapí. Určitě ne tak, jak Polsko překvapilo nás. Nikdy jste Polsko nenavštívili, nebo od té doby již protekla Wislou spousta vody? Neváhejte! Nastražte oči i uši, připravte chuťové pohárky. Určitě neodejdou zklamány. ←

Text a foto Jakub Kasl

2000+ míst pro kempování

Kempovat můžeš i jinak, zkus to bezKempu.

bezkempu.cz

